

Les velles batalles

El nom de Daniel Defoe ha entrat a la història de la literatura universal agafat de la mà del seu *Robinson Crusoe*, un dels llibres més comentats i traduïts de tota la tradició occidental. Defoe, però, no va ser tan sols l'autor d'aquell relat cèlebre, sinó que va deixar desenes de novel·les, entre les quals aquestes falses memòries del capità Carleton, escrites en aquella primera persona vivaç i característica de l'obra més reconeguda de l'autor.

La novel·la narra les aventures d'un capità anglès, des de la guerra amb Holanda del 1672 fins a la Pau d'Utrecht del 1713. És a la segona meitat del llibre en què s'hi troba el motiu més gran d'interès per nosaltres, quan el lector se sent immers en les campanyes de Catalunya i València, incloent-hi la batalla d'Almansa, en què el protagonista es fet presoner. La novel·la participa del gènere de les falses memòries, però també té l'enginy i la traça per construir un ambient i uns personatges forts, com el voluble comte de Peterborough.

Defoe va construir el relat bèl·lic amb l'ajut de militars, però sembla que allò que més li interessa, en molts passatges, és fer un relat de viatges, com el que després van elaborar molts altres escriptors anglesos per terres ibèriques. D'aquí la seva obsessió per descriure'ns costums –la Inquisició; el narrador és protestant i la ridiculitza– i paisatges, com ara el de Montserrat, on els estrangers només podien estar-s'hi una setmana, i València, els encants de la qual “fariem oblidar Jerusalem a un jueu”.

Tanmateix, l'objectiu de l'obra també és polític: justificar i explicar el perquè de les actuacions angleses a la Guerra de Successió, sobretot presentant el comte de Peterborough com un brillant estratega ofegat en la seva audàcia pels altres aliats en la causa.

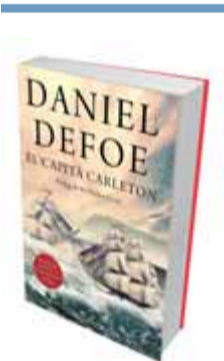

L'obra és interessant i molt entretinguda, sobretot per al lector català ho és aquesta segona part, més centrada en la nostra història més directa.

La traducció de Jordi Ainaud flueix molt bé, i l'estudi introductor i d'Àngel Casals i Arnau Cònsul ens situen notablement l'època i les motivacions de l'obra. A més en un sucós annex final se'ns detallen críticament els fets i les confusions de l'autor.

La jove editorial barcelonina La Mansarda ha tingut el gran encert de donar-nos aquesta obra en la nostra llengua, en una edició crítica que també rescata el pròleg del gran Walter Scott. Tot plegat constitueix una novel·la històrica molt remarcable i llegidora, que ens il·lumina, i des del mateix camp de batalla, sobre el perquè de les desfetes que va patir Catalunya sota el domini de les tropes borbòniques. *

Daniel Defoe,
creador de
l'universal Robinson
Crusoe, pintat per un
autor desconegut
ARXIU

**EL CAPITÀ
CARLETON**
Daniel Defoe

Traducció:
Jordi Ainaud
Editorial:
La Mansarda
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 270
Preu: 22 euros

NARRATIVA JORDI CAPDEVILA

Les frustracions de la maduresa

L'escriptor lleidatà Vidal Vidal torna a la narrativa curta en el recull aplegat amb l'enigmàtic títol *La meitat de zero*. Es tracta de vint-i-set contes breus que retraten, amb un estol de punts de vista, l'ensopegada dels homes en la seva maduresa vital. Els protagonistes de cada narració són homes adults, amb una vida amb molts matisos diferents, que no tenen cap atzucac greu, però que els seus rutinaris petits entrebancs els fan fer mirades al retrovisor amb uns resultats anodins i decebedors. Nostàlgia, soledat i decepció, conformen la borrosa imatge d'unes vides que comencen a fer els primers tasts del procés cap a la decrepitud un cop superada la meitat del camí cap al zero final de la seva existència.

Seguint Anton Txèkhov, a qui cita a l'inici del llibre, Vidal Vidal “pren alguna cosa de la vida real i quotidiana, sense trama ni final” i la relata amb fluïdesa, mostrant una capacitat d'observació i descripció extensa i profunda. Aquestes habilitats narratives li permeten retratar amb detalls atractius uns personatges amb poca consistència que deambulen dins uns escenaris d'aparença monòtons, però prou refulgents per crear una atmosfera que atrapa el lector. Es podria dir que són contes sense inici ni final, sense sorpresa ni èpica, però que deixen un rau-rau al lector entre l'angoixa i la conformitat.

Una altra virtut del llibre és que tots els protagonistes són homes. El sentiment de fracàs vital que detecta i descriu l'autor és

dóna molt més en el gènere masculí que en el femení. Especialment pel que fa a la por davant la solitud. Hi ha, en els relats, un minuciós retaule de situacions quotidianes, i també d'absurdes, que ajuden a comprendre la perplexitat de les històries narrades.

Uns paisatges i ambients lleidatans i tarraconins, alguns prou coneguts, i descrits amb fluïdesa i riquesa lèxica, conformen l'atmosfera escaient per reflectir les mancances i decepcions que planen sobre uns passats plens d'il·lusions que mai no s'han pogut concretar.

Vidal Vidal (Arbeca, 1958), escriptor i articulista, amb una quinzena de llibres publicats, ja va deixar bona petjada en el recull de contes *Com és que el cel no cau?* i va madurar més amb la novel·la *Nit endins*. *

**LA MEITAT
DE ZERO**
Vidal Vidal

Editorial: Pagès
(Lleida, 2013)
Pàgines: 152
Preu: 15 euros